

Tárgytematika / Course Description

Generációs ismeretek

AKNB_BHTM109

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Vehrer Adél

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az egyre nagyobb létszámú idősödő korosztály, és az egyre kisebb létszámú fiatal generáció közötti együttműködés, párbeszéd kialakítása a kulturális szakterületen is kihívást jelent napjainkban. A tantárgy keretében megismerkedünk a különböző generációkkal kapcsolatos elméletekkel, és elemezzük a kulturális különbségeket. A félév során szerzett ismeretek, tapasztalatok a közösség-szervezői munka során hatékonyan alkalmazhatók lesznek.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Intergenerációs tanulás az egész életen át tartó tanulás rendszerében. A tevékeny idősor és a generációk közötti együttműködés európai programja. Uniós alapelvek, sikeres projektek, jó gyakorlatok.
- Történeti áttekintés. Generációk párbeszéde a múltban. A hagyomány és a normák szerepe. Különbségek koronként.
- A generációk kategorizálása, jellemzői. Különbségek és együttműködési lehetőségek. A veterán, Baby Boom, X, Y, Z és Alfa generáció jellemzői.
- A mai fiatalok ismeret-átadási lehetőségei a nyugdíjas korosztály számára. A tudás-megosztás átalakulása.
- Referátumok

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: tvsz szerint

Vizsgára bocsátás feltétele: -

Követelmény: szakirodalmon és személyes interjún alapuló témafeldolgozás és prezentáció bemutatása

Ajánlott szempontrendszer:

- Bevezető: személyes kötődés a témához, a témaválasztás indoklása
- A csoport előzetes ismereteinek felmérése Tricider vagy Slido felület segítségével
- A téma elméleti irodalma (alkalmazhatóak az Animoto felületeken készült önálló videók)
- Lehetőség szerint a téma saját családi tapasztalaton és interjún alapuló bemutatása.
- Összegzés: vélemény, javaslatok megfogalmazása.
- Befejezés: Flippity, Quizizz, Socrative vagy Kahoot appban ellenőrző játékos feladatsor összeállítása a csoport számára /jigsawplanet felületen puzzle készítés / genially felületen szabadulószoza készítés

Értékelési rendszer:

- Illeszkedés a megadott szempontrendszerhez
- A diák szerkesztése, esztétikum, illusztrációk.
- A prezentáció tartalma, az anyag rendszerezése
- Források feltüntetése, irodalom
- Szemléltetés: képek, videók, interaktív elemek, appok alkalmazása, csoporttársak bevonása.

Választható témakörök

- 1) Munkamegosztás gyermek és felnőttkorban: női munkák, férfi munkák. Az öregek feladatai nemenként. Tekintély és tisztelet.
- 2) Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: karácsonyi ünnepkör, farsang, húsvéti és pünkösdi ünnepkör.
- 3) Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: búcsú, házassági évforduló, ballagás, névnap, születésnap, nőnap, Valentin-nap.
- 4) Ünnepek 1945 után: április 4., november 7., május 1., március 15. A „Párt” és a KISZ rendezvényei munkahelyen és a településen.
- 5) A generációk feladatai a társas munkák során. Munkamegosztás szüretkor, aratáskor, tollfösztás és kalácsalkalmával.
- 6) A szórakozás formái: kocsma, bálók, színjátszóköri körök – az egyes korosztályok szerepe.
- 7) Az ivás közösségi kultúrája. Alkoholfogyasztás nemenként és generációnként. Mindennapos ivás, saját bor és pálinkakészítése és kínálása, alkalomhoz kötődő ünnepi kínálás, társas ivás.
- 8) A környezettudatos életmód régen. Hogy oldották meg az életüket barna és szürke kuka, hulladékiszéget, hulladékudvar, hűtő, mikro, porszívó, mosógép, mosogatógép nélkül? Főzés, mosás, állattartás szerepe a „szelektív hulladékgyűjtésben”, fűtés, élelmiszer tartósítás, mosás.
- 9) Öltözködés, ruházat az egyes korosztályoknál és ezek különbözőségei: ruhatár, ruhadarabok mennyisége, származása, alapanyaga, színe, szabása. Hajviselet, alsónemű, lábbeli. Férfiak-nők közötti különbségek. Szépségápolás, kozmetikumok: haj, köröm, smink, bőrápolás. Férfi és női szépségideál.
- 10) A falusi kert, udvar gondozása, ebben az egyes generációk szerepe. Virágos és zöldséges kert. Dísznövények. Gyógynövények termesztése, szedése, használata.
- 11) A születés szokásai régen és ma. Otthonszülés, kelengye, babaápolás, ruházat, játékok.
- 12) Az egyes generációk szerepe, feladatai a lakodalom során. Előkészületek, feladatköri körök, a nagy nap menete, utólagos munkálatok. Nászút.
- 13) Táplálkozási szokások. Alapanyagok házi előállítása, ill. mit vásároltak boltban? Étkezések napirendje évszakonként. Generációs ülésrend, evőeszközök, az ételek elosztásának sorrendje, típusai. A régi konyha, a főzés, s ebben a korosztályok feladatai.
- 14) Ismerkedés, „udvarlás” helyszínei, illemszabályai. Hogy találták meg az „Igazit”? Milyen szempontok játszottak szerepet? Hogy zajlottak a találkozások? Hogy oldották meg sms, facebook és like-ok nélkül? A régi tánciskolák. A kamaszkor jellemzői.
- 15) A nemek és a generációk szerepe a néptáncban, tájegységenkénti különbségek és hasonlóságok.
- 16) A népi hiedelmek hagyományozása generációról generációra. Természetfeletti lények (boszorkány, ördög,

lidérc) és természetfeletti erővel rendelkező emberek (halottlátó, jós, tudós emberek). Milyen babonákban hittek nagyszüleink és miben hiszünk mi?

- 17) Az erdő rejtelsei. Gyűjtögetés, népi vadfogás. A fa, mint alapanyag használata a ház körül.
 - 18) Építkezés, lakásbelső, bútorszat. A dísz tárgyak változásai. Hímzés, kötés, horgolás. A lakásbelső alakulása generációról generációra.
 - 19) Kézműves tevékenységek. Maszekok, fálusi mesterek szerepe a közösségben. A tárgyak élettartama, generációról generációra öröklődő használata. Népies, retro és vintage tárgyak.
 - 20) Az ajándékozás átalakulása. Mely ünnepeken ajándékoztak nagyszüleink, dédszüleink? Milyen különbségek voltak napjainkhoz képest?
-

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Tari Annamária 2015 Generációk online Budapest Tericum Kiadó. 272 oldal. ISBN: 9786155285783
- Tari Annamária 2010 Y generáció. Budapest. Jaffa Kiadó. 298 oldal. ISBN: 9789639971202
- Tari Annamária 2011 Z generáció. Budapest. Tericum Kiadó. 348 oldal. ISBN: 9789639633926
- Vehrer Adél: Generációmenedzsment a hétköznapi életben In: Lőrincz Ildikó (szerk.) XVII. Apáczai-napok. Tudományos Konferencia: Mobilis in mobili: egyszerűség és komplexitás a tudományokban. Konferencia helye, ideje: Győr, Magyarország, 2013.10.25 Győr; Sopron: NYME Apáczai Csere János Kar; Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, 2014. pp. 51-62. (ISBN:[978-963-334-201-5](#))
- Edelényi Adél: Népi kultúra. Mikszáth Kiadó. 2009. Bp.

• Dr. Vehrer Adél

• egyetemi docens